

Technické služby Chrudim 2000 spol. s r.o.

Řád veřejného pohřebiště města Chrudim

Chrudim 1. 11. 2019

Město Chrudim jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pohřebnictví), vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona Řád veřejného pohřebiště města Chrudimě takto:

Řád veřejného pohřebiště města

1. Rada města Chrudim ve smyslu § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů schválila tento Řád veřejného pohřebiště města dne 21. 10. 2019, pod číslem usnesení R/385/2019

2. Řád veřejného pohřebiště města vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 9. 9. 2019, vydaného pod č. j.: KrÚ 65895/2019/OR/ÚP

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.

2. Provozovatelem veřejných pohřebišť je město Chrudim, IČ: 00270211, se sídlem Resselovo nám. 77 zastoupené starostou města.

3. Pohřebiště města Chrudim jsou provozována na základě smlouvy mezi městem Chrudim a společností Technické služby Chrudim 2000 spol. s r. o, IČO: 25292 081, s místem podnikání: Sečská 809, Chrudim uzavřené dne 27. 3. 2012 vč. následných dodatků (dále jen správce) Kompetence správce a jeho hlavní činnosti jsou vymezeny v čl. 5 tohoto řádu.

Článek 2

Působnost řádu pohřebiště

1. Vysvětlení zkratk pojmů:

- a) Řád - řád veřejného pohřebiště.
- b) Provozovatel pohřebiště - vykonává provozování veřejného pohřebiště zejména ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o pohřebnictví.
- c) Správce pohřebiště - vykonává provozování veřejného pohřebiště ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o pohřebnictví.

2. Vymezení často používaných pojmů:

- a) Hrobka - nemovitá věc, která vznikla stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na její stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.
- b) Hrobové zařízení - např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, stéla nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení od hrobového místa odděleny (zpravidla movitá věc).
- c) Vsypaní - hrobové místo na vsypové louce s právem nájmu určené pro ukládání zpopelněných lidských ostatků bez urny. Na rozdíl od rozptýlu popela na povrch trávníku se jedná o hloubkové uložení popela do země pod odkrytý travní drn a není při něm potřeba předchozí úpravy popela ani rozptylového aparátu.

3. Ustanovení tohoto Řádu se vztahují na veřejné pohřebiště v místní části Chrudim, na jednotlivých parcelách:

- Kříž p.p.č.kat. 1458, 1455,
- Evangelický p.p.č.kat. 1442/2,
- Václav p.p.č.kat. 2275,
- Urnový háj p.p.č.kat. 1437/1, 1441/1, 1459,
- Markovice p.p.č.kat. 3219,
- Topol p.p.č.kat. 197/2

Součástí těchto pozemků jsou:

- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů na hřbitovech - Kříž, Václav, Evangelický, Markovice, Topol

- místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek na hřbitovech - Kříž, Václav, Evangelický, Markovice, Topol
- místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách na hřbitovech - Urnový Háj, Kříž, Václav, Evangelický, Markovice, Topol
- vsypová louka - Urnový háj v Chrudimi
- společné hroby pro ukládání nezpopelněných i zpopelněných lidských ostatků, dle čl. 6, odst. 19 - hřbitov Kříž
- vojenské pohřebiště na hřbitovech - Kříž, Václav,

4. Vnější hranice těchto pohřebišť jsou vymezeny oplocením nebo zdí.

5. Řád je závazný pro provozovatele-město Chrudim, správce a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem provozovatele nebo správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.

6. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřebnictví a občanský zákoník. Smlouva i řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu - speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.

7. Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím Zastupitelstva města Chrudim prohlásit za „Čestný hrob“ na základě pravidel pro udělování čestného občanství, čestných poct a ceny města Chrudimě. Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“ bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Nájemci hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“ přísluší sleva z nájmu a služeb s nájmem spojených ve výši 100 %. Nájemce nesmí bez písemného souhlasu Zastupitelstva města Chrudim odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je město Chrudim povinno učinit na své náklady opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti hrobu.

8. Náhrobek, vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování, je možné rozhodnutím Rady města Chrudim prohlásit za „Cenný náhrobek“. Nájemce nesmí bez písemného souhlasu Rady města Chrudim odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Cenný náhrobek“, neprojeví zájem nájemci nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je město Chrudim povinno učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

9. Prohlášení za čestný hrob nebo cenný náhrobek, jakož i další omezení práva nájemce dle bodu 7 a 8 tohoto ustanovení lze činit pouze po dohodě s nájemcem.

Článek 3 **Rozsah poskytovaných služeb**

1. Na pohřebištích města Chrudim jsou poskytovány zejména tyto základní služby:

a) nájem hrobového místa

- pro hroby, hrobky
- pro uložení lidských ostatků v urnách
- pro uložení uren s lidskými ostatky v kolumbáriích
- pro vsyp lidských ostatků

b) správa a údržba pohřebiště včetně inženýrských sítí, zeleně, oplocení a mobiliáře

c) údržba páteřních komunikací a zpevněných ploch (v létě i v zimě)

d) vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště

e) zajišťování sběru, třídění, odvozu a likvidace odpadů včetně biologicky nebezpečných odpadů

f) spravování a udržování objektů na pohřebišti

g) vykonávání dozoru nad dodržováním tohoto řádu

h) údržba a úprava společných hrobů, městské hrobky a ve sjednaném rozsahu i čestných hrobových míst

i) zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby veřejnosti

2. V souladu se stanoviskem Krajské hygienické stanice č.j: HOK/5029.1/02/219.1, HOK/5029.3/02/219.1 a HOK/5029.02/219.1 ze dne 10. 6. 2002, HOK/5029.4/02/219.1 ze dne 12. 6. 2002, HOK/6982/02/219.1 ze dne 22. 8. 2002 je na základě zákona o pohřebnictví tímto Řádem pro uložení lidských ostatků do hrobů stanovena na ústředním pohřebišti tlecí doba v délce minimálně hřbitov - Kříž 15 let, Václav 13 let, Evangelický 15 let, Markovice 10 let, Topol 15 let, s možností pohřbívání do prohloubených hrobů hlubokých dva metry/do standardních hrobů hlubokých jeden a půl metru dle hydrogeologického posudku č. 02 9 111 ze dne 7.5.2002, který je uložen u správce pohřebiště. Na základě hydrogeologického průzkumu a stanovisku orgánů ochrany veřejného zdraví (hygienika) v případě, že při hloubení hrobu bude zjištěna hladina podzemní vody drobného vodního tělesa, není možno použít tento hrob k pohřbení.

3. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto veřejném pohřebišti pohřbeni, ale pouze se souhlasem správce pohřebiště. Den před přijetím lidských pozůstatků je potřeba předložit správci kopii Listu o prohlídce zemřelého, kterou uloží minimálně po tlecí dobu v příloze hřbitovní knihy.

Článek 4

Doba zpřístupnění pohřebiště, povinnosti návštěvníků, způsob a pravidla užívání zařízení

1. Pohřebiště je místo veřejně přístupné

a) V zimním období, tj.	od 1. listopadu do 31. března	od do 7,00 - 18.00 hodin
b) V letním období, tj.	od 1. dubna do 31. října	od do 6.00 - 21.00 hodin

2. Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do konce uzavírací doby, a to i bez upozornění správce.

3. Správce pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Správce zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti návštěvníků. Správce je oprávněn povolit i výjimku z časů zpřístupnění pohřebiště, a to v odůvodněných případech.

4. Dětem do 15 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.

5. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání alkoholických nápojů na pohřebišti.

6. Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se pouze ve stanovené době veřejně přístupné a to jen s prokazatelným souhlasem správce. Jde zejména o dodržování vyhrazených jízdnic tras, maximální povolené rychlosti apod. Ve zvlášť odůvodněných případech může správce pohřebiště povolit výjimku.

7. Na pohřebišti není dovolena jízda i jinými vozidly s výjimkou invalidních vozíků. Chodci mají vždy přednost před vozidly. Přednost v jízdě má vozidlo, které přijíždí zprava. Pojízděné a zpevněné plochy na pohřebištích mohou být užívány k odstavení vozidla na nezbytně nutnou dobu pouze tak, aby tím nebyl omezován pohyb jiných vozidel. Na pohřebištích je zakázáno provádět opravy, údržbu a mytí vozidel.

8. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech apod.

9. Návštěvníci jsou povinni chovat se na pohřebišti důstojně a pietně s ohledem na toto místo, řídit se Řádem pohřebiště. Zejména není návštěvníkům pohřebiště dovoleno se zde chovat hlučně, používat audio a video přijímače, přenosné hlásiče zvuku, kouřit, požívat alkoholické nápoje a jiné omamné látky, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby, používat prostory pohřebiště i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny. Je zakázán vstup se zvířaty, s výjimkou vodících psů.

10. Na pohřebišti je zakázáno z hygienických důvodů pít vodu z vodovodních výpusť a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.

11. Svíčky a svítlny mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Správce může v odůvodněných případech používání svíček a svítilen na pohřebišti omezit nebo i zakázat.

12. Na vsypových loukách je dovoleno používat svíčky a svítlny jen na místech k tomu určených. Vstup na vsypové louky je pro veřejnost zakázán. Věnce a kytice lze umísťovat jen na plochy k tomu určené.

13. Ukládání nádob, nářadí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádobý na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště - mimo odpadu stavebního a nebezpečného.

14. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti.

15. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento Řád a správce.

16. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze na vyhrazených místech po předchozím souhlasu správce pohřebiště. Je zakázáno umístění reklam na stromech, zařízeních pohřebiště, hrobových místech a hrobových zařízeních.

17. Na pohřebišti je zakázáno pořádat prezentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči správci pohřebiště.

18. Smuteční obřadní síň slouží k obřadům pro rozloučení s lidskými pozůstatky v konečné rakvi před uložením do hrobu, hrobky, nebo odvozem ke zpopelnění, nebo k rozloučení se zpopelněnými lidskými ostatky a to všem občanům, i členům jakékoli registrované církve, za rovných podmínek. Provozní doba je upravena oprávněným uživatelem smuteční síně podle potřeby objednatelů, kapacity obřadů a provozních možností pronajímatele.

19. Smuteční obřadní síň lze užívat pouze na základě uzavřeného smluvního vztahu mezi pronajímatelem a objednatel a za úplaty dle platného ceníku.

20. Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád a to vždy s vědomím správce pohřebiště, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu potřeba.

Článek 5

Povinnosti provozovatele a správce pohřebiště

1. Provozovatel pohřebiště je povinen zejména:

- a) Všem osobám - zájemcům o nájem stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa.
- b) Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetřného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, je-li správci známa.
- c) Vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 zákona o pohřebnictví. Správce pohřebiště vede evidenci související s provozováním pohřebiště formou vázaných hřbitovních knih, evidenčními kartami i elektronickou formou.
- d) Ukládat Listy o prohlídce zemřelého do spisovny popřípadě i doklady o zpopelnění dle archivačního a skartačního řádu správce.
- e) Vyřizovat stížnosti včetně reklamací souvisejících s provozem a správou pohřebiště. Stížnosti vyřizuje provozovatel pohřebiště Odborem územního plánování a regionálního rozvoje MěÚ Chrudim. Rozhoduje ve sporech mezi nájemci hrobových míst a správcem.

f) Současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.

g) V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.

h) V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.

2. Správce pohřebiště je povinen zejména:

a) Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. (tzn. vytýčit - označit schématickým plánkem, číselně označit, vyčistit) tak, aby se minimalizoval negativní dopad na již existující hrobová místa. Pronajímat tato místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek, stanovených zákonem o pohřebnictví a Řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměrů, vybírat nájemné, poplatky za hřbitovní služby, provádět evidenci a vymáhání pohledávek za pronájem míst na pohřebišti.

b) Zabezpečovat výkopy hrobů a služby související s pohřbíváním, manipulací s lidskými ostatky, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků (vsypy, rozptyly, uložení uren). Tuto povinnost zajišťuje u třetího subjektu po protokolárním předání pracoviště a nejbližšího okolí.

c) Zajišťovat údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, pokynů příslušného správního orgánu, provádět úklid cest a chodníků, běžnou údržbu oplocení, společných zařízení a inženýrských sítí v rozsahu stanoveném smlouvou, dbát na úpravu pohřebiště a předkládat městu Chrudim návrhy na rozvoj a modernizaci pohřebiště.

d) Zajišťovat sběr, třídění, uskladňování a likvidaci všech odpadů z pohřebiště včetně odpadů biologicky nebezpečných.

e) Zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebišti včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.

f) Umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.

g) Spolupracovat při provádění evidence a vyřizování stížností včetně reklamací souvisejících se správou pohřebiště.

h) Písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu.

i) Během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů nebo opravy hrobových zařízení a hrobek v sousedství avšak jen na dobu nezbytně nutnou.

j) Písemně (protokolárně) předložit provozovateli pohřebiště Chrudim alespoň 1x ročně návrh na předání náhrobků a ostatního hrobového zařízení, které si nájemce neodebere, nebo nezajistí prokazatelně jeho odstranění do 30 - ti dnů po skončení nájmu, ač byl k tomu vyzván.

Článek 6

Užívání hrobového místa

1. Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa, nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.

2. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem - provozovatelem pohřebiště, který k doplnění a podpisu smlouvy může zmocnit správce plnou mocí a mezi nájemcem (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, výši nájemného.

3. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli - správci pohřebiště zejména tyto údaje:

a) jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí,

b) list o prohlídce zemřelého nebo doklad o zpopelnění

- c) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebiště včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení,
- d) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
- e) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
- f) datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,
- g) údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníkovi, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození.
- h) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu.

4. Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit správci pohřebiště.

5. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro dané pohřebiště v čl. 3 tohoto řádu.

6. Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu 5-15 let na základě uložení ostatků a tlecí doby.

7. Provozovatel pohřebiště omezil minimální délku nájmu místa na pohřebišti na dobu 5 let a maximální délku nájmu místa na 15 let (ne však na dobu kratší než je stanovena tlecí doba při pohřbení). Osvobození od úhrady nájmu jakož i slevy z cen může učinit pouze provozovatel pohřebiště.

8. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny správce pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.

9. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze prostřednictvím správce pohřebiště novou smlouvou. Právo nájmu hrobového místa přechází na osobu, kterou nájemce určil, popřípadě na svěřenecký fond určený nájemcem. Je-li nájemcem fyzická osoba a není-li přechod nájmu na určenou osobu možný, anebo neurčil-li nájemce nikoho, přechází právo nájmu na jeho manžela, není-li ho, na jeho děti, není-li jich, na jeho rodiče, není-li jich, na jeho sourozence; nežijí-li, pak na jejich děti. Není-li přechod práva nájmu na žádnou z těchto osob možný, přechází právo nájmu na dědice zemřelého. Osoba, na niž právo nájmu přešlo, je povinna sdělit provozovateli pohřebiště bez zbytečného odkladu údaje potřebné pro vedení evidence veřejného pohřebiště; to platí i pro správce svěřeneckého fondu.

10. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.

11. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:

- a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa,
- b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,

c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je správce pohřebiště oprávněn tak učinit sám.

12. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě správce, je správce pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.

13. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.

14. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím správce.

15. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené správcem, tyto čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu.

16. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014), ve znění pozdějších předpisů, a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

17. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), ve znění pozdějších předpisů, bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníku hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.

18. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu předá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového zařízení nebo hrobky si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpoptelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci

19. Po zániku nájmu se lidské ostatky nezpoptelněné i zpopelněné ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se lidské ostatky do společného hrobu téhož pohřebiště. Uložení popela i lidských ostatků do společného hrobu je nenávratný krok. Z hrobu již nelze nic vyjímát.

20. Při nesplnění bodu 18 je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu tedy neoprávněně. Pokud na výzvu není odstraněno, pak má provozovatel pohřebiště možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit a uskladnit a následně vyzvat vlastníka ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů.

21. Hrobová zařízení nebo hrobky lze provozovateli pohřebiště darovat písemnou darovací smlouvou.

Článek 7

Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím písemném souhlasu nájemce hrobového místa a správce pohřebiště za jím stanovených podmínek.

2. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky určuje správce v rozsahu:

- a) při zřízení nového hrobového zařízení, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny.
- b) Základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla
- c) Základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, popř. cihelného zdiva.
- d) Přední a zadní rámy hrobu nebo hrobky musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.
- e) Při rekonstrukci a eventuálně změně půdorysných rozměrů je toto třeba projednat se správou pohřebiště.
- f) výkopové práce (kopání hrobů, výkopové práce na zřízení hrobky) mohou provádět pouze osoby s oprávněním tyto služby provádět (předloží platné oprávnění)

3. Při stavbě hrobky je navíc

- a) nutné posoudit okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům)
- b) zřizovatel hrobky musí doložit rozměry hrobky, použitý materiál
- c) uložení přebytečné zeminy určí správce pohřebiště
- d) zhotovit základové pásy včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby.
- e) ukončit stavbu (betonový věnec, popř. zhotovení vnitřního zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě)
- f) dodržet minimální světlost otvoru 210 x 80 cm pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení
- g) obsypat stěny hrobky, upravit okolní terén

4. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění věcí na hrobovém místě je vždy třeba předchozího písemného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí povinen činit tak dle pokynů správce pohřebiště, nájemní smlouvy a tohoto Řádu

5. V případě, že je místo na pohřebišti určeno ke zřízení hrobky, je nájemce oprávněn zřídit hrobku způsobem, v rozsahu a za podmínek stanovených souhlasem správce ke zřízení hrobky, který je jako příloha nedílnou součástí nájemní smlouvy k předmětnému místu

6. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky, hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným správcem pohřebiště. Správce pohřebiště je oprávněn v opodstatněných důvodech cesty a uličky na pohřebišti v části hřbitova uzavřít.

7. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit správci pohřebiště do 5 pracovních dnů a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, včetně odpadu biologicky nebezpečného, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.

8. Na hrobovém místě lze vysadit strom nebo keř pouze s předchozím písemným povolením správce pohřebiště. Správce může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.

9. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení z pohřebiště po předchozím písemném projednání se správcem a nájemcem hrobového místa.

Článek 8

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze správce pohřebiště nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky (viz čl. 9 tohoto řádu).

2. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení správce dbá na to, aby převzetí nezpoupelněných lidských ostatků bylo doloženo minimálně úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpoupelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.

3. Zpoupelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a správce pohřebiště, u hrobů zpravidla k nohám do niky, jinak v ochranném obalu.

4. V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí správce úhradu nájemného na dobu tleci od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tleci dobu bez nájemce s povinností správce o toto místo pečovat.

5. Bez ohledu na uplynutí tleci doby může být s nezpoupelněnými i zpoupelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího písemného souhlasu správce pohřebiště.

6. Nezpoupelněné i zpoupelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebišti, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem správce pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpoupelněných lidských ostatků na jiné pohřebišti musí být předem objednán u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.

7. Všechny rakve včetně exhumáčnic musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.

8. Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tleci době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držící vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřebišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně.

9. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických příměsí.

10. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek.

11. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.

12. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:

- a) vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo
- b) kovové, nebo
- c) dle ČSN Rakve.

14. Maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.

Článek 9

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud správce pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky

a) písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,

- b) kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která prikazuje pohřbít do příslušného hrobového místa,
- c) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby - práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
- d) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i nářadí a na vlastní odpovědnost,
- e) osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
- f) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO,
- g) návrh na protokolování předání pracoviště před i po pohřební včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.

2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být správcem pohřebiště seznámen s řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.

3. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, správce pohřebiště je oprávněn kdykoli

- a) zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
- b) požádat o přerušení prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.

4. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečící doba od poslední pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.

5. Správce pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.

6. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkypřenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.

7. Správce pohřebiště zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.

8. Náklady vzniklé správci pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 10

Dřeviny a lavičky

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze s písemným souhlasem správce. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.

2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy.

3. Správce může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejich výsadbě nedal souhlas.

4. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

5. Všechna trvalá zeleň, vysazená na pohřebišti, se stává majetkem provozovatele pohřebiště.

6. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez písemného souhlasu správce.

7. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti správce, nebo osoba, které k tomu udělí správce písemný souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu.

8. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.

9. Jednoduché práce nutné k udržování a okrášlování hrobových míst a hrobového zařízení provádějí nájemci nebo podnikající fyzické či právnické osoby nájemcem pověřené.

Článek 11

Sankce

1. Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.

2. Přestupku se dále dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví

a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,

b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,

c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci,

3. Přestupky uvedené v odst. 1 a 2 tohoto článku budou sankcionovány dle platných právních předpisů.

Článek 12

Ostatní ustanovení

1. Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.

2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.

3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí odbor MěÚ Chrudim a Městská policie Chrudim a správce pohřebiště.

4. Výjimky z Řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit provozovatel pohřebiště.

5. Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu válečných hrobů a pohřebišť vztahují se na péči o ně zvláštní právní předpisy.

Článek 13

Zrušující ustanovení

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebiště, schválený Radou města Chrudim, ze dne 7. 9. 2011, pod číslem usnesení R/370/2011.

Článek 14
Závěrečné ustanovení

Tento řád nabývá účinnosti 1. 11. 2019

Řád veřejného pohřebiště bude vyvěšen na úřední desce Městského úřadu Chrudim po dobu 15 - ti dnů a po celou dobu platnosti tohoto řádu musí být vyvěšen na všech pohřebištích, na místě obvyklém.

V Chrudimi dne: 21. 10. 2019

starosta města
Ing. František Pilný, MBA

